XIII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA

Ubezpieczenia wobec wyzwań XXI wieku

UBEZPIECZENIA 2019

Rydzyna, 20-22 maja 2019

Organizatorzy:

Katedra Ubezpieczeń
Uniwersytet Ekonomiczny
we Wrocławiu

Katedra Ubezpieczeń
Uniwersytet Ekonomiczny
w Poznaniu

PATRONAT HONOROWY

J.M. Rektor UE Wrocław
prof. zw. dr hab. Andrzej Kaleta

J.M. Rektor UE Poznań
prof. zw. dr hab. Maciej Żukowski

PATRONAT MEDIALNY KONFERENCJI

Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka

Prawo Asekuracyjne

Rozprawy Ubezpieczeniowe. Konsument na rynku usług finansowych

DODATKOWY PATRONAT NAD KONFERENCJĄ SPRAWUJĄ:

Rzecznik Finansowy
www.rf.gov.pl

ZUS ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

PROGRAM RAMOWY KONFERENCJI

Poniedziałek 20.05.2019

od 12.00	Przyjazd i zakwaterowanie uczestników
12:00-14:00	Lunch
14:00-14:15	Otwarcie konferencji
14:15-15:45	Sesja plenarna I *Nowoczesne technologie i wyzwania dla rynku ubezpieczeń*
15:45-16:15	Przerwa kawowa
16:15-18:00	Sesja plenarna II *Część A. Ryzyko systemowe i stabilność rynku ubezpieczeniowego* *Część B. Wyzwania systemów emerytalnych*
od 19:00	Grill integracyjny

Wtorek 21.05.2019

8:00-9:00	Śniadanie
9:00-11:00	Sesja panelowa I *Zabezpieczenie emerytalne*
11:00-11:30	Przerwa kawowa
11:30-13:00	Sesja panelowa II *Wyzwania działalności ubezpieczeniowej*
13:00-14:30	Obiad
14:30-16:00	Sesja panelowa III *Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem*
16:00-17:00	Sesja plakatowa
od 20:00	Uroczysta kolacja i zamknięcie naukowej części konferencji

Środa 22.05.2019

8:00-9:30	Śniadanie
10:00-11:30	Spotkanie w sprawie współpracy naukowej ośrodków
11:30	Wykwaterowanie i wyjazd uczestników

ABSTRAKTY

Poniedziałek 20.05.2019

Sesja plenarna I

Nowoczesne technologie i wyzwania dla rynku ubezpieczeń

Piotr Dziel (Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny)

„Platforma Antyprzestępcza Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego jako narzędzie wspierające wykrywanie nadużyć w ubezpieczeniach komunikacyjnych"

W lutym br. rozpoczęła się produkcyjna eksploatacja Zintegrowanej Platformy Identyfikacji i Weryfikacji Zjawisk Przestępczości Ubezpieczeniowej w obszarze ubezpieczeń komunikacyjnych. Platforma przeznaczona jest dla odbiorców korzystających z danych Ośrodka Informacji Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego – posiadaczy pojazdów, zakładów ubezpieczeń oraz organów ścigania. Celem Platformy jest wielopłaszczyznowa walka ze zjawiskiem przestępczości ubezpieczeniowej. Platforma będzie służyła ochronie interesów uczestników rynku ubezpieczeniowego, poprzez:

- identyfikację potencjalnych przypadków przestępstw ubezpieczeniowych,
- sprawną wymianę informacji oraz wiedzy w zakresie przeciwdziałania przestępczości,
- gromadzenie informacji statystycznej na temat rzeczywistej skali zjawiska w Polsce.

Podczas wystąpienia zaprezentowana zostanie rola UFG w kontekście identyfikacji i weryfikacji zjawisk przestępczości ubezpieczeniowej oraz przedstawione zostaną funkcjonalności Platformy dla poszczególnych grup odbiorców.

Dr Piotr Majewski (Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu)

„Jak zapobiegać dziś zagrożeniom jutra – czyli nowe trendy w przestępczości ubezpieczeniowej"

Zjawisko przestępczości ubezpieczeniowej podlega ciągłej ewolucji. W Polsce badania dotyczące wyłudzeń odszkodowań prowadzone są od 2001 roku. W ostatnim czasie dokonały się burzliwie zmiany na rynku ubezpieczeń, w otoczeniu prawnym oraz dokonał się postęp technologiczny, który zmienił oblicze branży. Ponadto obserwowane są zmiany związane w wejściem na rynek kolejnych generacji klientów, wywodzących się z tak zwanych pokoleń Y i Z.

Skłania to do zadania pytania, w jaki sposób wpłynęło to na zjawisko wyłudzeń, a także w którym kierunku będzie ono ewoluowało. Powyższe zmiany powodują zauważalne już dziś modyfikacje metod fraudowych oraz skierowania zainteresowania sprawców na nowe grupy produktowe. Tempo tych zmian jest niebywale szybkie i stanowi poważne wyzwanie dla rynku ubezpieczeń

Skuteczna prewencja i przeciwdziałanie przestępczości ubezpieczeniowej poza stosowaniem zaawansowanych narzędzi IT wymaga prowadzenia badań, mających na celu identyfikację trendów i przewidzenie kierunków przyszłych działań sprawców.

20.05.2019 Sesja plenarna I

Sesja plenarna II

Część A. Ryzyko systemowe i stabilność rynku ubezpieczeniowego

Daria Ringwelska-Ładak, Marek Szała (Urząd Komisji Nadzoru Finansowego)

„Testy stresu w procesie nadzoru nad zakładami ubezpieczeń/reasekuracji"

Jednym ze stosowanych elementów nadzoru opartego na ryzyku zarówno w sektorze ubezpieczeń, jak i w pozostałych sektorach rynku finansowego, są testy stresu. Testy stresu (z ang. stress tests) są narzędziem, przy pomocy którego bada się wrażliwość portfela instytucji finansowych na zajście ekstremalnych lecz prawdopodobnych zdarzeń (tzw. szoków).Testy stresu, określone przez ustawodawcę, organ nadzoru lub samodzielnie przez zakład ubezpieczeń, są przeprowadzane w celu pomiaru efektów zrealizowania się danego ryzyka i wpływu na sytuację finansową zakładu ubezpieczeń. Narzędzie to stosowane jest zarówno przez same instytucje finansowe w celu identyfikowania ryzyk, na które wrażliwa jest dana firma, jak również w celu poprawy zarządzania ryzykiem. Rolą testów stresu jest poprawne uchwycenie ekspozycji zakładu na ryzyko poprzez nacisk na analizę efektu wystąpienia sytuacji ekstremalnych, które mogą nie zostać uwzględnione w „realistycznym" modelowaniu ryzyka . Testy stresu mogą być także jedną z technik zarządzania ryzykiem w zakładach ubezpieczeń, ponieważ ich wyniki pozwalają na identyfikację kluczowych rodzajów ryzyka w działalności podmiotów oraz na powiązanie wymogów kapitałowych z rzeczywistym ryzykiem na jakie jest narażony dany zakład ubezpieczeń.

Organy nadzoru z kolei stosują testy stresu w ramach tzw. nadzoru w oparciu o ryzyko. Poprzez identyfikację punktów wrażliwych na konkretne rodzaje ryzyka można w bardziej efektywny sposób wprowadzać działania nadzorcze skupione na elementach, które rzeczywiście tych działań wymagają. Przedmiotowa prezentacja ma na celu przybliżenie czym są testy stresu, jakie rodzaje testów stresu wyróżniamy, jakie są ich wady i zalety oraz gdzie są one stosowane.

Dr hab. Stanisław Wanat, prof. UEK (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

„Struktura sieci powiązań i ryzyko systemowe na europejskim rynku ubezpieczeń"

Tematyka referatu wpisuje się w nurt badań dotyczących wzajemnych powiązań ubezpieczycieli i ich wkładu w ryzyko systemowe na rynku ubezpieczeniowym. Głównym jego celem jest przedstawienie wyników analizy dynamiki powiązań i ryzyka systemowego w europejskim sektorze ubezpieczeń, które zostały uzyskane z wykorzystaniem sieci korelacyjnych. Sieci te konstruowano w oparciu o modelowane za pomocą kopuli dynamiczne struktury zależności. Następnie wyznaczono minimalne drzewa rozpinające (MST). Dynamikę powiązań opisano za pomocą wybranych topologicznych wskaźników sieci.

20.05.2019 Sesja plenarna II

Część B. Wyzwania systemów emerytalnych

Dr Kamila Bielawska (Uniwersytet Gdański)

„Łączenie pracy z emeryturą wśród seniorów w Polsce"

20.05.2019 Sesja plenarna II

Efektywny wiek emerytalny w Polsce jest relatywnie niski. Zdecydowana większość uprawnionych do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, wnioskuje o emeryturę najszybciej jak jest to możliwe. Jednocześnie warunki ekonomiczne wydają się sprzyjać wydłużaniu okresów zatrudnienia, czemu towarzyszy rownież coraz mniej ograniczeń dotyczących możliwosci pobierania emerytury i zarobkowania. W opracowaniu poddano analizie determinanty kontynuowania pracy zarobkowej w czasie pobierania emerytury. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej grupie seniorów w wieku 65 lat i wiecej pobierających emeryturę z ubezpieczenia społecznego, dla których jest ona głównym źródłem dochodu. Przy zastosowaniu logitowego modelu wielomianowego zbadano, jak płeć, wykształcenie, okres oraz przyczyny przejścia na emeryturę wpływają na kontynuowanie zatrudnienia w formie pracy stałej lub dorywczej.

Prof. dr hab. Tomasz Michalski (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie)

„Edukacja w finansach. Gdzie jesteśmy? Jak iść? Na przykładzie wyjaśnień zmian w OFE (lata 2011-2019)

20.05.2019 Sesja plenarna II

Mając na uwadze chaos informacyjny związany z brakiem rzetelnego, merytorycznego objaśnienia istoty kolejnych faz zmian, a wkonsekwencji likwidacji OFE, przez tych którzy deklarowali się być ich gorącymi zwolennikami (prof T. Czerwińska - konferencja Rydzyna 2011 r. ; V-ce Premier J. Gowin) zmieniam tytuł deklarowanego wstepnie wystąpienia z "Edukacja finansowa w dobie ewolucji cywilizacyjnej. Gdzie jesteśmy? Jak iść?" na pokrewny "Edukacja finansowa w Polsce. Kto ją zdominował i jakie są tego efekty? Na przykładzie wyjaśnień zmian w OFE (lata 2011 - 2019)"

W wystąpieniu zamierzam podkreślić ciągle niedostrzeganą przez decydentów róznicę miedzy ubezpieczeniem, a zabezpieczeniem, tym samym jakościową róznicę między środkami będącymi lokatą inwestycyjną a składką ubezpieczeniową. Te jakościowo rózne srodki tak ochoczo dzielono między podmioty podczas kolejnych zmian w II filarze konstrukcji zwanej polskim systemem emerytalnym. O tej jakościowej róznicy nikt nie chce informować płatników składki i zarazem podatników. Brak merytorycznego wyjasnienia oraz szerokiej akcji edukacyjnej sprzyja idiotycznym interpretacjom oraz zbijaniu kapitału politycznego przez demagogów a tez nasza wina, że jako pracownicy nauki zajmujący sie finasami nie przeciwstawilismy sie głupim spekulacjom i fałszywym interpretacjom.

Wtorek 21.05.2019

Sesja panelowa I – Zabezpieczenie emerytalne

Jarosław Jezierski (Centrum Prawa Bankowego i Informacji)

„Program Nowoczesne Zarządzanie Biznesem jako odpowiedź na współczesne wyzwania edukacyjne"

Dr Joanna Rutecka-Góra (SGH w Warszawie)

„Efekty zachęt podatkowych w dodatkowym zabezpieczeniu emerytalnym"

Jednym z najchętniej wykorzystywanych narzędzi w celu zwiększenia poziomu uczestnictwa w dodatkowych systemach emerytalnych są zachęty podatkowe. Ich stosowanie jest kosztowne, jednak efekty są widoczne niemal natychmiast w porównaniu z innymi mechanizmami pobudzania dodatkowego oszczędzania na starość. Ulgi podatkowe w III filarze mogą przyjmować bardzo różną postać i funkcjonować na różnych etapach oszczędzania kapitału emerytalnego. Ponadto, mogą prowadzić zarówno do efektów pożądanych, tj. zwiększenia stopy oszczędzania i kreowania nowych oszczędności, jak i niepożądanych – tj. jedynie przesunięcia oszczędności pomiędzy różnymi formami produktowymi oraz redystrybucji dochodów od osób biedniejszych do bogatych.

Celem badania jest ocena efektów stosowania zachęt podatkowych w dodatkowym zabezpieczeniu emerytalnym w Polsce w latach 2012-2017. W analizie wykorzystano dane Ministerstwa Finansów oraz Komisji Nadzoru Finansowego. Wyniki dowodzą, że z zachęt podatkowych korzystają głównie osoby bogatsze, w przypadku których występuje przede wszystkim efekt przeniesienia oszczędności z jednej formy produktowej na inną, korzystniej opodatkowaną. Zjawisko to oznacza także redystrybucję w kierunku osób bogatszych, gdyż ubytek we wpływach podatkowych dotyka całe społeczeństwo (a najbardziej osoby, które częściej korzystają z usług publicznych), natomiast beneficjentami korzyści są osoby z najwyższych grup dochodowych. W końcowej części analizy sformułowano także rekomendacje w zakresie działań, które należy podjąć w przyszłości, aby ograniczyć niekorzystne w punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego konsekwencje stosowania zachęt podatkowych w polskim systemie emerytalnym.

Dr Anna Gierusz (Uniwersytet Gdański)

„Metody finansowania świadczenia w Pracowniczych Planach Kapitałowych"

Od 2019 roku zaczną funkcjonować w Polsce Pracownicze Plany Kapitałowe. Są to indywidualne plany emerytalne, stanowiące metodę dodatkowego oszczędzania na emeryturę. Zgodnie z Ustawą składki wpłacane do programów mają wynosić 3,5% wynagrodzenia uczestnika, z możliwością wniesienia dodatkowej składki do maksymalnie 8% wynagrodzenia. Czyni to z PPK plany o zdefiniowanej składce, w których ryzyko związane z nieznaną wysokością świadczenia ponosi uczestnik. Aby zapewnić sobie świadczenie w odpowiedniej wysokości powinien on dostosowywać wysokość składki do warunków finansowych wpływających na wartość zgromadzonych funduszy. Celem artykułu jest porównanie różnych metod finansowania programu emerytalnego. Pierwsza z nich zakłada, iż składka dostosowywana będzie co roku, druga – co cztery lata. Trzecia z nich natomiast wymaga zmiany składki jedynie w przypadku, gdy w znaczący sposób zmienia się wartość środków zgromadzonych w programie w porównaniu do wartości wymaganego świadczenia. Rozważono także możliwość podziału ryzyka poprzez podział składki pomiędzy pracodawcę i uczestnika.

Dr Damian Walczak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

„(Nie)istniejący" przywilej w zabezpieczeniu na starość – świadczenie honorowe dla 100-latków"

O przywileju w zabezpieczeniu na starość można mówić w przypadku świadczeń honorowych dla 100-latków. Można sformułować nawet tezę, że „świadczenia te w zasadzie nie istnieją", nie ma bowiem odpowiednich regulacji prawych ich dotyczących. Ponadto świadczenia te nie są wydawane na podstawie szczegółowej, bazującej na zebranym materiale analizie sprawy, w oparciu o interes społeczny i słuszny interes obywateli. W związku z tym środki publiczne mogą być niewłaściwe redystrybuowane, a corocznie otrzymuje je ponad 3 tys. osób, co oznacza wydatek przekraczający 100 milionów złotych.

21.05.2019 Sesja panelowa I

Dr Grzegorz Strupczewski (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

„Źródła cyberprzestępczości w systemie PPK i rozwiązania minimalizujące jej negatywny wpływ"

W kontekście zbliżającego się terminu uruchomienia pierwszych zapisów do pracowniczych planów kapitałowych (PPK), autor podejmuje próbę identyfikacji potencjalnych źródeł zagrożeń cybernetycznych dla systemu PPK, uwzględniając instytucje finansowe zarządzające PPK, pracodawców oraz oszczędzających. W artykule wskazuje się rodzaje cyberprzestępstw występujące w polskim kodeksie karnym oraz sygnalizuje stosunkowo niską skuteczność ich ścigania. Następnie zaproponowano rozwiązania mające na celu minimalizację skali potencjalnej cyberprzestępczości w systemie PPK, wśród których znalazły się: postulat włączenia instytucji finansowych zarządzających PPK do krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, obligatoryjne stosowanie sformalizowanej polityki zarządzania bezpieczeństwem informacji opartej na normie ISO 27001 przez pracodawców, u których prowadzone są PPK, czy wreszcie uwzględnienie aspektów behawioralnych w zapewnieniu cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych służących do obsługi PPK przez poszczególnych oszczędzających.

21.05.2019 Sesja panelowa I

Dr hab. Krzysztof Łyskawa (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu),
dr Kamila Bielawska (Uniwersytet Gdański)

„Wykorzystanie produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych przez obecnych emerytów w świetle badań ilościowych – wyniki badań"

W artykule omówiono wyniki dwóch badań, przeprowadzonych na grupie emerytów. Z jednej strony było to badanie IDI (n+45), które poprzez pogłębione wywiady osobiste dokonało identyfikacji podstawowych problemów związanych z nabywaniem produktów finansowych wśród obecnych emerytów. Druga część badania to indywidualny wywiad bezpośredni wywiad [według zatwierdzonego kwestionariusza wywiadu], przy n=1500, które odnosiły się do 3 kategorii wiekowych: 65-74 lata (885 wywiadów); 75-84 lata (483 wywiady); powyżej 84 lat (132 wywiady); próba zróżnicowana ze względu na płeć oraz miejsce zamieszkania (miasto/wieś).

Wyniki pierwszego badania wskazywały na znaczne braki w posiadaniu dodatkowych instrumentów finansowych gwarantujących dodatkową emeryturę. W ramach posiadanych instrumentów wskazywano przede wszystkim na grupowe ubezpieczenia na życie w zakładach pracy oraz doceniano rolę lokat bankowych. Badanie ilościowe, przeprowadzone na grupie reprezentatywnej, wskazało na korzystnie z lokat bankowych i przechowywania środków w koncie bieżącym w banku. Jednak zaobserwowano znacznie większą powszechność stosowania indywidulnych ubezpieczeń na życie w najstarszej grupie (powyżej 84 lat). Zadano również pytanie o poziom akceptacji składki dla ubezpieczenia pokrywającego potrzeby pielęgnacyjne.

Kształtując wnioski z powyższych nadań należy zauważyć, iż przy konstruowaniu produktu ubezpieczeniowego w zakresie niwelowanie skutków realizacji ryzyka emerytalnego należy rozbudować to przekonanie o odkładanie środków i włączyć element emerytalny do typowych i najpopularniejszych rozwiązań ubezpieczeniowych w Polsce.

Opisane powyżej działania zostały sfinansowane przez Narodowe Centrum Nauki w ramach umowy nr UMO-2016/23/B/HS5/03768.

21.05.2019 Sesja panelowa I

Sesja panelowa II – Wyzwania działalności ubezpieczeniowej

Dr Lyubov Klapkiv (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie)

„Patent jako źródło informacji o innowacji w ubezpieczeniach"

Celem badania jest charakterystyka innowacji na rynku ubezpieczeń przeprowadzona w oparciu o analizę patentów. W artykule zbadano strukturę patentów z bazy danych World Intellectual Property Organization w okresie od 2000 do 2017 roku. Analizę przeprowadzono według wybranych kryteriów: charakter patentu (na podstawie International Patent Classification), kraj pochodzenia podmiotu aplikującego, termin złożenia wniosku patentowego i publikacji, przynależność aplikanta do rynku ubezpieczeniowego. Dla oceny zależności między tempem wzrostu wskaźnika światowej składki ubezpieczeniowej i liczby patentów z obszaru ubezpieczeń przeprowadzona została analiza korelacji, która pokazała brak statystycznie istotnej zależności.

21.05.2019 Sesja panelowa II

Dr hab. Marcin Kawiński (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie)

„Dystrybucja w ubezpieczeniach komunikacyjnych"

Ubezpieczenia komunikacyjne stanowią największy udział rynku ubezpieczeniowego. Dystrybucja ubezpieczeń komunikacyjnych jest zatem bardzo waznym obszarem. Celem referatu jest analiza dystrybucji ubezpieczeń z perspektywy konsumenta, ubezpieczającego prywatny samochód, wskazania motywacji oraz użyteczności działań dystrybutorów w oczach konsumentów.

21.05.2019 Sesj panelowa II

Dr Agnieszka Pobłocka (Uniwersytet Gdański)

„Szacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ujęciu wymogów wypłacalności"

Zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji obligatoryjnie tworzą rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zgodnie z wymogami prawa bilansowego i od stycznia 2016 roku zgodnie z wymogami wypłacalności (tj. Dyrektywą Wypłacalność II). Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na potrzeby sprawozdawczości statutowej są zawiązywane według polskich standardów rachunkowości, a rezerwy na potrzeby wypłacalności są zawiązywane według międzynarodowych standardów rachunkowości. Od 2016 roku istnieje dualizm w tworzeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Na podstawie sprawozdania finansowego i raportów na potrzeby wypłacalności można zastanawiać się, które z tych danych przedstawiają bardziej wiarygodny i rzetelny obraz zakładu ubezpieczeń. W artykule przedstawiono charakterystykę tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych według wymogów wypłacalności oraz podjęto próbę oceny ich poziomu w Polsce w latach 2016-2018.

21.05.2019 Sesja panelowa II

Dr Ewa Spigarska (Uniwersytet Gdański)

„Ujęcie i wycena umowy ubezpieczeniowej"

Celem artykułu jest pokazanie róznić w wycenie umowy ubezpieczeniowej według polskiego prawa bilansowego i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. Jest to szzcególnie istotne w związku z wdrozeniem w zakladach ubezpieczeń w najbliższych latach MSSF 17 "Umowy ubezpieczeniowej", w powiązaniu z MSSF 9 dotyczącym instrumentów finansowych. Spowoduje to inne ujęcie przychodów i kosztów związanych z umową ubezpieczeniową w sprawozdaniu finansowym, a tym samym wpłynie bezpośrednio na wynik finansowy wykazywany przez zakłady ubezpieczeń.

21.05.2019 Sesja panelowa II

Dr Marta Karpińska (Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu)

„Sposób wynagradzania dystrybutora ubezpieczeń, a najlepiej pojęty interes klientów"

21.05.2019 Sesja panelowa II

Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń wprowadza obowiązek takiego wynagrodzenia dystrybutora ubezpieczeń oraz osób przy pomocy, których ten wykonuje czynności dystrybucyjne, aby nie był on sprzeczny z obowiązkiem działania w najlepiej pojętym interesie klienta. Ustawa nie precyzuje jednak w jaki sposób ukształtować wynagrodzenie dystrybutora ubezpieczeń, by nie narazić się na zarzut działania wbrew najlepiej pojętemu interesowi klienta. Ustawa nie wskazuje również, czy powinno się tak samo interpretować najlepiej pojęty interes klienta w odniesieniu do różnego rodzaju dystrybutorów ubezpieczeń tj. agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające multiagenta ubezpieczeniowego, brokera ubezpieczeniowego i zakładu ubezpieczeń.

Celem niniejszego referatu będzie sformułowanie wytycznych dotyczących sposobu kształtowania wynagrodzenia dystrybutora ubezpieczeń zgodnie z najlepiej pojętym interesem klienta oraz dokonanie wykładni najlepiej pojętego interesu klienta w stosunku do różnego rodzaju dystrybutorów ubezpieczeń.

Sesja panelowa III – Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem

Marcin Biskup (Biskup&Joks Brokers)

„Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem przedsiębiorstw w kontekście mikro, małych i średnich przedsiębiorstw"

21.05.2019 Sesja panelowa III

Dr hab. Anna Szymańska, dr inż. Jarosław Szymański (Uniwersytet Łódzki)

„Efektywność zamówień publicznych na ubezpieczenia realizowanych przez gminy w Polsce w latach 2014-2018"

21.05.2019 Sesja panelowa III

Gminy jako podmioty zobowiązane do stosowania administracyjnych zasad udzielania zamówień zawierają umowy ubezpieczenia w drodze przeprowadzenia procedur określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych. W pracy przeanalizowano dane dotyczące zawartych umów ubezpieczenia będących efektem skutecznie przeprowadzonych procedur przetargowych pod kątem ich efektywności. Z uwagi na różnorodność pojęcia efektywności ograniczono się w pracy do efektywności ekonomicznej. Wykorzystano nową miarę oceny efektywności zamówień publicznych, nazwaną wskaźnikiem „strat".

Dr Jurij Klapkiv (Uniwersytet Łódzki),

dr hab, prof. nadzw. Robert Kurek (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu),

prof. dr hab. Stanisław Wieteska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim)

21.05.2019 Sesja panelowa III

„Ubezpieczenie domotyki w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych dla ludności pozarolniczej w Polsce"

Wraz z rozwojem postępu technicznego konstruowane są urządzenia ułatwiające użytkowanie budynków mieszkalnych. Są to instalacje zwane automatyka budynkową. W artykule dokonujemy ogólnej charakterystyki automatyki budynkowej, która może być na wyposażeniu jednorodzinnych budynków mieszkalnych dla ludności poza rolniczej w Polsce. Stawiamy tezę, że realizacja i eksploatacja w budynkach jednorodzinnych jest możliwa do zastosowania, gdyż budownictwo to realizują osoby silniejsze ekonomicznie. W artykule wskazujemy na potencjalne zagrożenia, na jakie może być narażona automatyka budynkowa. Oraz, podejmujemy próbę określenia sumy ubezpieczenia, składki, a także zasad likwidacji szkód w inteligentnych budynkach.

Dr hab. Marietta Janowicz-Lomott (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie),
dr hab. Krzysztof Łyskawa (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)

21.05.2019 Sesja panelowa III

„Kompleksowe systemy finansowania strat w gospodarstwach rolnych na przykładzie Węgier"

W regulacjach unijnych i podejmowanych działaniach coraz większą uwagę przywiązuje się do rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem w gospodarstwach rolnych. W skrajnych interpretacjach coraz częściej wspomina się, wzorem innych krajów np. USA i Kanady, o zastąpieniu jednolitego systemu dopłat do rolnictwa kompleksowymi systemami finansowania strat w rolnictwie.

Ubezpieczenia upraw na Węgrzech funkcjonują od lat, jednak obecny system (Agricultural Risk Management System) został wprowadzony w roku 2012. Jest on zbudowany z trzeh filarów. I filar to obowiązkowy publiczny fundusz (National Damage Mitigation Fund) którego zadaniem jest łagodzenie skutków szkód z tytułu wszystkich zdarzeń klimatycznych. Wypłaty kompensują ponad 15% strat na poziomie gospodarstwa i 30% start w uprawach. Wpłaty do funduszu (składka) są dotowane w 50% przez rząd.

II filar – Ubezpieczenia dobrowolne, dotowane z II filaru WPR i kompensujące (w zależności od wyboru) 55/40/30% starty w uprawach.

III filar – projektowany instrument stabilizacji dochodu wprowadzony rozporządzeniem 1305/2015. Obecnie trwają zaawansowane prace nad uruchomienie tego instrumentu. Przeprowadzone analizy i porównania z innymi krajami UE jednoznacznie wskazują na konieczność indywidualizacji rozwiązań krajowych, w taki sposób, aby jak najlepiej pokrywały zdarzenia klimatyczne występujące na danym obszarze oraz realizowały politykę państwa względem rozwoju tego sektora gospodarki. Ale to oznacza bardzo konkretne rozwiązania techniczne zarówno w obszarze różnego typu ubezpieczeń, jak i funduszu stabilizacji dochodu.

Dr Robert Dankiewicz (Politechnika Rzeszowska)

„Ubezpieczenia transakcji jednostkowych jako alternatywa względem klasycznych ubezpieczeń kredytu kupieckiego"

W artykule zaprezentowano problem niewypłacalności kontrahentów oraz jego współczesne znaczenie na tle innych rodzajów ryzyka. Zwrócono uwagę na najczęściej występujące konsekwencje realizacji ryzyka wynikającego z opóźnionej płatności, włącznie z upadłością. Omówiono skalę zjawiska w Polsce na tle innych krajów Europy Wschodniej. W ramach przeglądu literatury przedstawiono istotę kredytu kupieckiego, wynikające z niego ryzyko i jego możliwe konsekwencje oraz kluczowe elementy i dostępność oferty ubezpieczycieli. Prezentowane wyniki badań własnych obejmują analizę źródeł informacji wykorzystywanych na etapie oceny partnerów biznesowych oraz rozwiązania stosowane w procesach zabezpieczania odroczonego terminu płatności. Jednocześnie w opracowaniu podjęto próbę oceny dostępności oferty ubezpieczycieli w zakresie możliwości ubezpieczenia kredytu kupieckiego w zależności od wielkości przedsiębiorstwa. Jako cel rozważań wskazano próbę oceny stopnia przydatności, dostępności oraz możliwości wykorzystywania ubezpieczenia pojedynczych ryzyk jako alternatywy dla klasycznego ubezpieczenia kredytu kupieckiego w procesach stymulujących bezpieczeństwo ekonomiczne przedsiębiorstw.

Mgr Małgorzata Gryglak (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

„Granice ubezpieczenia odpowiedzialności za szkody w środowisku naturalnym na przykładzie składowisk odpadów komunalnych"

Celem publikacji jest zwrócenie uwagi na ograniczenia transferu ryzyka poniesienia kompensacji szkody w środowisku na zakład ubezpieczeń w związku z prowadzeniem składowisk odpadów komunalnych. Problem rozpatrywany był w kontekście obowiązku ustawowego zabezpieczenia roszczeń z tytułu szkód w środowisku oraz realizacji zasady pełności ochrony ubezpieczeniowej. W wyniku badań stwierdzono, że apetyt zakładów ubezpieczeń na ryzyko środowiskowe związane ze składowiskiem odpadów komunalnych jest niewielki. Implementacja dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko kształtuje treść warunków ubezpieczenia. Ponadto została zauważona zależność, że rodzaj ubezpieczenia (dobrowolne, obowiązkowe) może być stymulantą bądź destymulantą zasady pełności ochrony ubezpieczeniowej.

The purpose of the publication is drawing attention to risk transfer limits regarding environmental damage to an insurance company, especially in connection with municipal waste landfill sites. The problem was considered in the context of the obligation by law to provide effective cover claims for environmental damage and from the standpoint of the implementation of the principle of full insurance coverage. As a result of the conducted research, it was found that the insurance companies have small risk appetite of risks of environmental damage related to the municipal waste landfill sites. The implementation of environmental liability directive impacted terms and conditions of the insurance contract. In addition, the study showed a dependence the type of insurance (compulsory, voluntary) may be a stimulant or a destimulant of the principle of full insurance coverage.

Dr Anna Jędrzychowska, dr Ewa Poprawska (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

„Influence of birth and raising a child on the mother's free time and her career path - valuation of the financial consequences"

21.05.2019 Sesja plakatowa

The term "significant personal injury" is understood as the loss of health related to dependence or death. Such damage may occur as a result of an accident, in particular caused by the fault of a third party. In the event of a civil liability, the perpetrator of the damage is obliged to remedy any of its consequences. Therefore, for several years, we analyse the economic impact of personal injury.

There is a clear loss for the household in the event of loss of the breadwinner. The damage is usually understood as the lack of income that was previously generated by the accident victim, and the reason for this loss is inability to work. But the loss also arises in the case of a loss of a household member who currently does not generate any income. Therefore the subject should be understood more broadly.

This article deals with the injury that affects the mother in the event of the death of the child. The problem is analysed only in terms of selected aspects of costs incurred by a household in connection with the birth and upbringing of a child, in particular related to lost benefits including related to the loss of spare time and changes in the career path. A valuation model for both these elements was proposed and illustrated with calculations for the Polish market.

Dr Krzysztof Kołodziejczyk (Politechnika Poznańska)

„Przewidywane skutki samochodów autonomicznych dla branży ubezpieczeniowej"

21.05.2019 Sesja plakatowa

Czwarta rewolucja przemysłowa, zwana też rewolucją przemysłową 4.0, przekształca w niespotykanym wcześniej zakresie świat, w którym żyjemy. Megatrendy technologiczne, na które składają się trzy klastry: fizyczny, cyfrowy oraz biologiczny, zmieniają w zasadniczy sposób zarówno przedsiębiorstwa i gospodarkę, jak i nasze życie codzienne oraz prywatne. Wśród fizycznych przykładów zastosowania czwartej rewolucji przemysłowej znajdują się między innymi autonomiczne pojazdy, w tym samochody. Celem tego artykułu jest zbadanie przewidywanych skutków ekspansji aut autonomicznych, która wydaje się dziś jedynie kwestią czasu. W szczególności opracowanie koncentruje się na identyfikacji szans i zagrożeń, które dotyczą obszaru ubezpieczeń komunikacyjnych i funkcjonowania przedsiębiorstw ubezpieczeniowych. To bowiem w branży ubezpieczeniowej upatruje się sektor gospodarki, który może zostać w sposób szczególny zagrożony nadchodzącymi zmianami. Badanie zrealizowano w oparciu o studia najnowszych publikacji i opracowań podejmujących problematykę zautomatyzowanej mobilności.

Dr hab. Robert Kurek (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

„Ubezpieczenia społecznościowe a rynek tradycyjnych ubezpieczeń"

21.05.2019 Sesja plakatowa

Jedną ze składowych ekonomii współdzielenia są ubezpieczenia społecznościowe. Nie są one wprawdzie zupełnie nowym zjawiskiem to wciąż jeszcze dla wielu pozostają nieznane lub nawet nieakceptowalne. Celem opracowania jest prezentacja i ocena ubezpieczeń społecznościowych, jako elementu rynku ubezpieczeniowego w kontekście możliwości i perspektyw jego rozwoju. Przy wykorzystaniu badań literaturowych, analizy regulacji prawnych oraz po zapoznaniu się z mechanizmami dotyczącymi funkcjonowania ubezpieczeń społecznościowych dokonana została ocena ich funkcjonowania oraz wnioskowanie związane z miejscem ubezpieczeń społecznościowych w strukturze tradycyjnego rynku ubezpieczeniowego.

Jako nowy model biznesowy ubezpieczenia społecznościowe wciąż pozostają usługą o ograniczonym zakresie przedmiotowym i przeznaczoną dla wąskiego kręgu odbiorców. W krótkim okresie trudno oczekiwać, by rozwinęły się szeroką skalę, jednak rozwój różnych sposobów komunikacji w internecie, trend do decentralizowania wszystkiego, co tradycyjnie funkcjonuje w formule centralnej i bez udziału pośredników ubezpieczenia społecznościowe mają szansę przerodzić się w formułę masową i popularną, stając się tym samym elementem, który może mieć istotny wpływ na dynamiczny rozwój całego rynku ubezpieczeniowego.

Dr Anna Ostrowska-Dankiewicz (Politechnika Rzeszowska)

„Nowy model sprzedaży inwestycyjnych ubezpieczeń na życie w aspekcie problemów rynku i regulacji w zakresie dystrybucji"

Oferowanie i sprzedaż inwestycyjnych ubezpieczeń na życie związane jest ze szczególnym zaufaniem wobec instytucji, które takie produkty oferują. W ostatnich latach w Polsce znacznie nasilił się problem spadku zaufania klientów, który wymusił zwiększenie ochrony konsumenta na rynku innowacyjnych produktów na życie o charakterze oszczędnościowym. Zjawisko to stanowi konsekwencje stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych przez zakłady ubezpieczeń i polityki niedoinformowywania klientów, a także wykorzystywania nieprzejrzystej konstrukcji oferowanych produktów.
Celem opracowania jest zaprezentowanie zachodzących w ostatnich latach zjawisk na polskim rynku ubezpieczeń na życie, które wymusiły naprawcze działania ochronne konsumentów inwestycyjnych produktów ubezpieczeniowych. Omówiono wdrażane strategie w rozwoju polityki ochronnej wraz z przeglądem najistotniejszych regulacji prawnych, rozwiązań w aspekcie zwiększenia transparentności produktów oraz utworzenia nowego modelu polityki sprzedażowej ubezpieczeń na życie celem uwypuklenia działań prokonsumenckich.

Praktyczne implikacje opracowania stanowi diagnoza głównych problemów rynku ubezpieczeń na życie w Polsce oraz wskazanie możliwości zastosowania odpowiednich rozwiązań w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w oparciu o najnowsze regulacje prawne, rekomendacje i potrzeby konsumentów, wyznaczając nowe standardy oraz praktyki, które podnoszą poziom bezpieczeństwa konsumentów, a w przyszłości mogą stać się szansą na rozwój rynku inwestycyjnych produktów na życie.

21.05.2019 Sesja plakatowa

Dr hab. prof. UEK Maria Płonka (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

„Przestępczość ubezpieczeniowa a porządek aksjonormatywny w świetle ekonomii behawioralnej"

Przestępczość ubezpieczeniowa jest niekorzystnym zjawiskiem społecznym i ekonomicznym. Przejawia się ona w różnych formach i na różnych etapach działalności, implikując wysokie koszty społeczne, stwarzając tym samym poważne zagrożenie zarówno dla zakładów ubezpieczeń jak i dla całego rynku ubezpieczeniowego oraz narażając uczciwych jego uczestników na obciążenia związane z jej zwalczaniem i minimalizacją jej skutków.

Celem niniejszego opracowania jest identyfikacja potencjalnych przesłanek i obszarów przestępczości ubezpieczeniowej w aspektach społeczno-kulturowych oraz behawioralnych.

W opracowaniu postawiono tezę, że potencjalne obszary przestępczości ubezpieczeniowej wyznacza porządek aksjonormatywny w społeczeństwie.

Na tym tle postawiono następujące pytania badawcze: Czy przestępczość ubezpieczeniowa jest zjawiskiem racjonalnym, czy emocjonalnym?

Jaki jest stopnień społecznej percepcji i przyzwolenia na zachowania przestępcze w sektorze ubezpieczeń?

Jakie jest subiektywne postrzeganie przestępczości ubezpieczeniowej przez potencjalnych i aktualnych uczestników sektora ubezpieczeń?

Jaki jest stopień anomii (niespójności systemu aksjonormatywnego) w przypadku przestępczości ubezpieczeniowej? Do powyższych pytań sformułowano hipotezy badawcze.

Identyfikując na gruncie teoretyczno-poznawczym źródła przestępczości ubezpieczeniowej, połączono je dwoma zjawiskami: asymetrią informacji i negatywną selekcją,hazardem moralnym (ang. moral hazard), czyli pokusą nadużycia. Postawione problemy i hipotezy badawcze wyjaśniono i zweryfikowano na gruncie dorobku metodologicznego ekonomii behawioralnej oraz wyciągnięto wnioski dotyczące zapobiegania i zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej.

21.05.2019 Sesja plakatowa

Michał Popielas (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

„Digitalizacja underwritingu medycznego w ubezpieczeniach na życie”

Cyfryzacja, w tym także wykorzystanie aplikacji mobilnych jest procesem, który postępuje od lat we wszystkich sektorach gospodarki zarówno polskiej, unijnej jak i światowej. Niemniej, tempo, poziom rozwoju oraz priorytety cyfrowej transformacji różnią się istotnie dla poszczególnych branż i podmiotów w nich uczestniczących. Organizacje na całym świecie zaczynają zdawać sobie sprawę z rozwoju technologii oraz wynikających z tego zmian w zachowaniach i preferencjach konsumentów, dla których cyfrowe rozwiązania stały się istotnym elementem życia. Powyższe procesy mają również wpływ na sektor ubezpieczeń. Digitalizacja dotyka również wewnętrznych procesów w zakładach ubezpieczeń takich jak underwriting. Potencjał związany z cyfryzacją sektora ubezpieczeń jest ogromny. Możliwość przetwarzania coraz większych wolumenów danych o klientach, takich jak dane z wyszukiwarek, z portali zakupowych, dane dotyczące aktywności w mediach społecznościowych czy dane z urządzeń, aplikacji mobilnych, umożliwia ubezpieczycielom dostarczanie wysokiej jakości danych o klientach i przedstawianie im spersonalizowanych ofert zakupu ubezpieczenia. Dokonywanie zautomatyzowanego underwritingu medycznego przy wykorzystaniu na szeroko skalę technik cyfrowych i aplikacji mobilnych, umożliwiła ubezpieczycielom obejmowanie ochroną ubezpieczeniową osób o słabszej kondycji zdrowotnej, które wcześniej, za pomocą starszych technik underwritingowych były odrzucane.

21.05.2019 Sesja plakatowa

Dr inż. Ryszard Pukała (Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu)

„Analiza preferencji start-upów w zakresie wyboru metod ograniczania ryzyka”

Celem opracowania jest przedstawienie wyników badań dotyczących preferencji start-upów w zakresie wyboru metod ograniczania ryzyka związanego z ich działalnością. Start-upy należą do przedsiębiorstw wysokiego ryzyka, dodatkowo dynamicznie zmieniającego się w czasie w zależności od etapu ich rozwoju. Działają one także w warunkach niedostatecznych zasobów finansowych na osiągnięcie etapu skalowania produktu oraz rozpoczęcia jego masowej sprzedaży. To powoduje, iż ograniczenie skutków potencjalnej materializacji ryzyka staje się ważnym elementem w procesie rozwoju start-upu i osiągnięcia przez niego dojrzałości rynkowej. Jak pokazują przeprowadzone badania, start-upy preferują ubezpieczenia, jako optymalny sposób ograniczenia skutków ryzyka ich działalności.

21.05.2019 Sesja plakatowa

Maciej Szczepankiewicz (Politechnika Poznańska)

„Systemy i metody generowania danych na potrzeby polityki ubezpieczeniowej elektrowni”

Artykuł dotyczy prac prowadzonych w ramach wniosku patentowego "Systems and Methods for Generating Data Representative of an Insurance Policy for a Power Station" będącego efektem projektu badawczego "Zarządzanie ryzykiem ubezpieczeniowym w elektrowniach węglowych” realizowanego w latach 2017-2018". Badania prowadzone we współpracy z grupą elektrowni oraz RSA Insurance Group umożliwiły opracowanie systemów zbierania (kolekcji) danych, wczytywania i przechowywania danych źródłowych, zestandaryzowanych i sprawdzonych rekordów otrzymanych w wyniku procesu analizy ryzyka ubezpieczeniowego. Zastosowane metody dotyczą zarówno danych zbieranych statycznie (audyt) jak i dynamicznie (kontrola). Autor prezentuje najważniejsze elementy systemów oraz ich przewagi w stosunku do wcześniej stosowanych rozwiązań. Ważnym efektem prowadzonych badań stało się wskazanie cech procesów generowania informacji i ich roli w kształtowaniu polityki ubezpieczeniowej. Ponadto w artykule wskazano możliwości zastosowania systemów oraz kierunki dalszych prac.

21.05.2019 Sesja plakatowa

Dr hab., prof. UŁ Anna Szymańska, dr Jurij Klapkiv (Uniwersytet Łódzki)

„Grupowe ubezpieczenia na życie oferowane uczelniom publicznym w Polsce”

21.05.2019 Sesja plakatowa

Grupowe ubezpieczenia na życie oferowane uczelniom publicznym w Polsce zapewniają wsparcie finansowe pracownikom i ich rodzinom w przypadku takich zdarzeń losowych, jak śmierć, choroba, czy pobyt w szpitalu. Stanowią wygodną alternatywę wobec ubezpieczeń indywidualnych.

Celem artykułu jest ocena różnorodności ofert kierowanych do pracowników o tym samym profilu zawodowym w skali kraju. Analizę empiryczną przeprowadzono na podstawie produktów oferowanych wybranym publicznym uczelniom wyższym w Polsce.

Wyniki analizy statystycznej wskazują na niewielkie zróżnicowanie ofert pod względem zakresu ubezpieczenia oraz umiarkowane zróżnicowane ze względu na relacje sumy ubezpieczenia do składki.

Dr hab. Anna Szymańska, mgr Małgorzata Politowska-Iwaszko (Uniwersytet Łódzki)

„Usługi ubezpieczeniowe w systemie zamówień publicznych UE”

21.05.2019 Sesja plakatowa

Zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej podmioty publiczne zobowiązane są do zawierania umów na ściśle określonych zasadach administracyjnych. W systemie zamówień publicznych wyróżnia się trzy podstawowe rodzaje zamówień, roboty budowlane, dostawy i usługi. Do ostatniej grupy należą usługi finansowe i ubezpieczeniowe. Celem pracy jest analiza struktury i dynamiki zamówień publicznych na ubezpieczenia w UE w latach 2016-2018.

Prof. dr hab. Stanisław Wieteska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim),

dr Ewa Poprawska (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

„Urazowość dzieci w wypadkach w komunikacji drogowej w Polsce”

21.05.2019 Sesja plakatowa

Wypadki drogowe powodują dużą skalę strat materialnych i wśród ludności cywilnej. Skala wypadków drogowych, przyczyny, okoliczności, skutki są powszechnie znane i rejestrowane.

Jedną z najczęstszych chorób współczesnej cywilizacji są urazy. Mówi się o pandemii urazów której przyczynami są: komunikacja, urbanizacja, industrializacja, mechanizacja. Umiejscowienie obrażeń ciała w znacznej mierze zależy od mechanizmu wypadku (fizyki wypadku) a ich ciężkość od wielkości oddziaływującej energii. Po uszkodzeniach pojazdu możemy mówić o urazach kierowców i ich pasażerów a także urazach pieszych. Jednakże w

literaturze ubezpieczeniowej rzadko nawiązujemy do wypadków drogowych z udziałem dzieci. Urazy tych młodych organizmów w wyniku wypadków drogowych zasługują na odrębne potraktowanie.

Celem artykułu jest przedstawienie skali urazowości dzieci w wypadkach drogowych w Polsce, ich epidemiologii oraz obliczenie wartości świadczeń rentowych, które stanowią jeden z głównych składników świadczeń odszkodowawczych za szkody na osobie, a jednocześnie stanowią coraz większe wyzwanie dla branży ubezpieczeniowej.